

Szablon – Laboratoria Demokracji Młodzieżowej ActEU

ActEU Youth Democracy Labs – informacje ogólne

Co to jest?

ActEU Youth Democracy Labs to innowacyjny sposób angażowania młodych obywateli Europy w nasz proces badawczy i wspólne tworzenie zaleceń dotyczących polityki. Laboratoria mają formę krótkich warsztatów (trwających ok 2 godziny) z udziałem około 15–25 uczestników każdy.

Kto może wziąć udział?

Laboratoria mogą być organizowane przez nauczycieli, organizacje społeczeństwa obywatelskiego lub osoby zaangażowane w edukację polityczną i obywatelską.

Zalecamy, aby uczestnikami byli młodzi obywatele w wieku 15–25 lat, którzy mogą być również studentami uniwersytetów

Wsparcie:

Struktura i treść:

Dostarczamy szczegółowy szablon dla 120-minutowego laboratorium demokracji młodzieżowej, który został pomyślnie przetestowany i wdrożony w ramach projektu ActEU (<https://acteu.org/>).

Wstęp

Laboratoria Demokracji Młodzieżowej, opracowane w ramach projektu ActEU, mają na celu interaktywne omawianie z uczniami kluczowych pojęć projektu – reprezentacji, partycypacji i polaryzacji. Uczestnicy są zapraszani do wypracowania własnych opinii oraz – w miarę możliwości – rekomendacji dotyczących poprawy obecnej sytuacji.

Niniejszy szablon opiera się na praktycznych doświadczeniach z realizacji Laboratoriów Młodzieżowych w ramach projektu ActEU oraz na ich późniejszej rewizji pod kątem jak najskuteczniejszego wdrażania. Szablon ten ma charakter wyłącznie orientacyjny – konkretna realizacja zależy od wieku, liczebności i poziomu wiedzy uczestników.

Warsztaty najlepiej prowadzić z udziałem 2–3 prowadzących. Możliwa jest zarówno forma stacjonarna, jak i online – obie zostały z powodzeniem zastosowane.

Zestaw narzędzi zawiera szablon prezentacji PowerPoint do przeprowadzenia laboratorium, który można dostosować do własnych potrzeb.

Dydaktyka i działalność

Laboratorium Demokracji Młodzieżowej zostało zaprojektowane jako interaktywny warsztat z udziałem młodych obywateli, oparty na metodach aktywizujących i uczeniu się przez praktykę. Uczestnicy mają przestrzeń do pracy w małych grupach, wymiany poglądów na forum plenarnym oraz pogłębionej refleksji nad omawianymi treściami.

Celem laboratoriów jest wypracowanie konkretnych rekomendacji w dwóch obszarach:

1. Jakie rekomendacje uczestnicy mogliby przekazać decydentom, aby przeciwdziałać zidentyfikowanym deficytom i trendom?
2. Jakie materiały dydaktyczne powinny być opracowane, aby poprawić edukację polityczną/obywatelską oraz zwiększyć poziom wiedzy (młodej) populacji na temat kwestii objętych ActEU?

Potrzebne materiały / wyposażenie (w przypadku warsztatu na miejscu)

- Arkusze flipchartów i markery
- Karty moderacji
- Prezentacja i laptop
- Przygotowany dokument do zapisywania rekomendacji uczniów
- Jedna sala lekcyjna (wystarczająco duża, aby podzielić klasę na grupy do pracy I i II)
-

Przebieg – rekomendowany czas trwania: 2 godziny / 120 minut (minimum)

1. Witamy i wprowadzenie (5 minut)

1. Wprowadzenie
2. Wyjaśnienie idei Laboratorium Demokracji Młodzieżowej i roli uczestników

2. Rozgrzewka / ćwiczenie integracyjne (5 minut)

Uczestnikom przedstawia się 7 stwierdzeń. Mają oni poinformować, czy zgadzają się z danym stwierdzeniem lub czy wykonali opisaną czynność:

1. *Głosowałem/głosowałam w demokratycznych wyborach.*
2. *Brałem/Brałam udział w demonstracji.*
3. *Podpisałem/Podpisałam petycję.*
4. *Rozmawiałem/Rozmawiałam z politykiem (stacjonarnie lub online).*
5. *Uważam, że możliwości zaangażowania się młodych ludzi w politykę są atrakcyjne i dobrze komunikowane.*
6. *Wierzę, że mój głos ma znaczenie w wyborach.*
7. *Czuję się zmotywowany/a i dobrze poinformowany/a w kwestiach politycznych dotyczących Europy.*

3. Prezentacja: wprowadzenie do pojęć „Reprezentacja”, „Partycypacja” i „Zaufanie” (10 minut)

Dla każdego pojęcia:

- wyjaśnienie definicji i odniesienie do aktualnej sytuacji,
- prezentacja wybranych danych opisowych z badań oraz cytatów z grup fokusowych.

Następnie prowadzący krótko wyjaśnia zadania w Pracy grupowej I..

4. Praca grupowa I: dyskusja na 2 stanowiskach (40 minut)

1. Przygotowanie w parach:

Krótką wymianę zdań wokół pytania kluczowego:
Na podstawie przedstawionych pojęć (reprezentacja, partycypacja, zaufanie) –

gdzie dostrzegasz je w swoim codziennym życiu? Czy te pojęcia gdzieś występują? Jaką odgrywają rolę? Jakie są największe problemy związane z reprezentacją, partycypacją i zaufaniem?

Podział na grupy:

Grupa zostaje podzielona na dwie części: jedna grupa omawia „Reprezentację”, druga „Partycypację”.

Każdej grupie towarzyszy jeden lub dwóch prowadzących warsztaty.

1. Bodziec: "Chiński portret"

Uczestnicy proszeni są o opisanie:

- polityków (grupa „Reprezentacja”)
- instytucji politycznych (grupa „Partycypacja”)

poprzez skojarzenie ich ze zwierzętami i ich cechami. Ćwiczenie to ma umożliwić zabawną, ale pogłębioną dyskusję na temat:

- uczciwości, wiarygodności i poczucia odpowiedzialności w polityce (Reprezentacja),
- motywacji i uwarunkowań młodego pokolenia do angażowania się (Partycypacja).

2. Otwarta dyskusja:

Uczestnicy są zachęceni do dzielenia się opiniami, wzbogacania wyników o osobiste doświadczenia oraz dodawania innych istotnych dla nich aspektów. Wyniki zapisywane są na kartach moderacyjnych lub flipcharcie. Prowadzący może zadawać pytania naprowadzające, ale pozostaje raczej w roli obserwatora.

- „Partycypacja”: bariery zaangażowania, atrakcyjność możliwości udziału, poczucie sprawczości, skuteczność instytucji itp.
- „Reprezentacja”: uczciwość, wiarygodność, odpowiedzialność, cechy polityków itp.

5. Przerwa (5 minut)

6. Praca grupowa II: rekomendacje (25 minut)

Uczestnicy zbierają rekomendacje w małych grupach (maks. 4–5 osób). Ważne jest, aby prowadzący jasno wyjaśnili oczekiwania:

konkretne, praktyczne rekomendacje skierowane zarówno do decydentów politycznych, jak i do edukatorów – dotyczące poprawy sytuacji w trzech kluczowych obszarach oraz poziomu edukacji obywatelskiej.

Zadania szczegółowe:

- **Polityka / decydenci:** Co powinni zrobić politycy, aby wzmocnić demokrację europejską?
- **Edukacja polityczna:** Jakie tematy są – Twoim zdaniem – ważne dla szkół i innych instytucji edukacyjnych, aby dobrze przygotować młodych ludzi do życia w demokracji?
Każda grupa zapisuje wyniki (na przygotowanym arkuszu).

7. Zebranie rekomendacji i dyskusja (25 minut)

1. Pojedyncze grupy przedstawiają swoje wyniki

Każda grupa szybko przedstawia swoje rekomendacje. W przypadku niejasnych lub niekonkretnych rekomendacji prowadzący warsztaty mogą dopytać o konkretne przykłady,

1. Dyskusja plenarna

Jeśli pozostanie czas, rekomendacje (zwłaszcza wspólne dla wszystkich grup) mogą zostać omówione na forum całej grupy.

8. Podsumowanie i pożegnanie (5 minut)

1. Dziękujemy uczestnikom
2. Pożegnanie

Dodatkowe opcje

Dodatkowi aktorzy

Można zaangażować dodatkowych aktorów, np. przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego. Mogą oni pomóc w zbieraniu rekomendacji lub wnieść wartość dodaną zgodnie ze swoim obszarem kompetencji. Mogą również pomóc w dotarciu do grup uczestników spoza uniwersytetu.

UE jako system wielopoziomowy

Reprezentacja, partycypacja i zaufanie funkcjonują inaczej i są różnie postrzegane na poszczególnych poziomach systemu UE. Podczas projektowania laboratoriów zauważono, że bardzo trudno jest uwzględnić kilka poziomów w jednym laboratorium, dlatego zazwyczaj koncentrują się one na jednym poziomie. Nie stanowi to problemu. Jeśli planowane jest przeprowadzenie kilku laboratoriów, można każde z nich poświęcić innemu poziomowi politycznemu (lokalnemu, regionalnemu, krajowemu, unijnemu).